

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi taimiaineistolain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 44/2000 vp laiksi taimiaineistolain muuttamisesta. Eduskunta, jolle maa- ja metsä-

lousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 8/2000 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

taimiaineistolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun taimiaineistolain (1205/1994) 10 §:n 4 momentti,
muutetaan 3—5 §, 7—9 §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti ja 14—16 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 § laissa 666/1999 ja 14 § osaksi mainitussa laissa, sekä
lisätään lakiin uusi 3 a, 7 a, 7 b ja 9 a § seuraavasti:

3 §

Taimiaineiston toimittajan hyväksyminen ja rekisteröinti

Taimiaineistoa saa markkinoida, markkinointia varten tuottaa, varastoida ja maa-hantuoda vain sellainen taimiaineiston toimittaja, joka on hyväksytty ja merkitty kasvintuotannon tarkastuskeskuksen valvontaa varten pitämään rekisteriin. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin, sen mukaan kuin taimiaineiston tuottamista ja markkinointia koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyttävät, mitä taimiaineistoa hyväksymis- ja rekisteröintivaatimus koskee.

Hyväksymisen ja rekisteröinnin edellytyksenä on, että:

- 1) toimittaja on järjestänyt toimintansa laadunvarmistuksen;
- 2) toimittajalla on toiminnan asianmukai-

seen harjoittamiseen tarvittavat tuotanto- tai toimitilat; sekä

3) rekisteriin merkittävässä toimintayksikössä on tämän lain säännösten noudattamisesta vastaava henkilö.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset taimiaineiston toimittajan hyväksymisen ja rekisteröinnin perusteista sen mukaan kuin taimiaineiston tuottamista ja markkinointia koskevat Euroopan yhteisön säännökset edellyttävät.

Hyväksymistä ja rekisteröintiä haetaan kasvintuotannon tarkastuskeskukselle osoitettulla hakemuksella, joka toimitetaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Päätöksen hyväksymisestä ja rekisteröinnistä tekee työvoima- ja elinkeinokeskus. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksymistä ja rekisteröintiä koskevasta hakemusmenettelystä.

Taimiaineiston toimittajan on ilmoitettava kirjallisesti kasvintuotannon tarkastuskes-

kukselle toimintansa aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista muutoksista.

3 a §

Rekisteritiedot ja niiden käsittely

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) taimiaineiston toimittajan nimi ja osoite sekä muut tarvittavat yhteystiedot;
- 2) toimipaikkojen osoitteet ja yhteystiedot;
- 3) taimiaineiston toimittajan toimiala ja tuotantosuunta;
- 4) edellä 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun vastuullisen henkilön nimi;
- 5) numero, jolla taimiaineiston toimittaja on merkitty rekisteriin;
- 6) taimiaineiston toimittajan hyväksymisen ajankohta;
- 7) jäljempänä 10—14 §:n nojalla määrätyt kiellot, rangaistukset ja muut toimenpiteet.

Tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun taimiaineiston toimittaja on ilmoittanut kasvintuotannon tarkastuskeskukselle toimintansa lopettamisesta.

Henkilötietojen keräämiseen ja tallettamiseen sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteröinnistä.

4 §

Taimiaineiston tuotanto

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää markkinoitavaksi tarkoitetun taimiaineiston tuottamiselle ehtoja ja vaatimuksia, jotka koskevat taimiaineiston perinnöllistä ja ulkoista laatua sekä kasvien terveyden turvaamista.

Taimiaineiston tuotanto voidaan järjestää myös virallisesti valvottuna varmennettuna tuotantona. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset varmennetun taimiaineiston tuotannon järjestämisestä ja laadunvarmistuksesta.

5 §

Taimiaineiston markkinointi

Maahan tuotavan, Suomessa markkinoitavan sekä Euroopan talousalueelle vietävän taimiaineiston tulee täyttää taimiaineiston laatua ja kasvien terveyttä koskevat vaatimukset sen mukaan kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään ottaen huomioon Euroopan yhteisön taimiaineiston tuotantoa ja markkinointia koskevat säännökset sekä Suomea sitovat kansainväliset sopimukset.

Taimiaineiston laadun ja terveyden varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, että maahan tuojan on etukäteen ilmoitettava tuotaviksi aiotuista taimiaineistoeristä valvontaviranomaiselle tai valtuutetulle tarkastajalle kasvintuotannon tarkastuskeskuksen antamien ohjeiden mukaisesti. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää taimiaineiston maahantuontipaikat.

Taimiaineiston tulee olla varustettu taimitodistuksella, joka sisältää taimiaineiston käytön kannalta tarpeelliset tiedot. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset taimitodistuksessa ilmoitettavista tiedoista, taimitodistuksen muodosta ja merkintöjen tekemisestä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä myös markkinoitavaksi tarkoitetun taimiaineiston pakkaamisesta.

7 §

Yleinen ohjaus ja valvonta

Tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle.

7 a §

Valvontaviranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaa kasvintuotannon tarkastuskeskus, joka käyttää valvonnassa apunaan työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastoja.

7 b §

Valtuutetut tarkastajat

Sen lisäksi, mitä 7 a §:ssä säädetään, kasvintuotannon tarkastuskeskus käyttää valvonnassa apunaan valvontatehtävään kirjallisesti valtuuttamiaan tarkastajia, jotka toimivat tarkastuskeskuksen valvonnassa. Valtuutetut tarkastajat toimivat virkavastuulla.

Valtuutetun tarkastajan esteellisyyteen sovelletaan, mitä hallintomenettelylain (598/1982) 10 §:ssä säädetään. Jos valtuutettu tarkastaja on estynyt suorittamasta tehtävänsä, kasvintuotannon tarkastuskeskus voi määrätä jonkun muun tilapäisesti suorittamaan hänen tehtäviään. Tilapäisesti määrättyyn henkilöön sovelletaan, mitä valtuutetusta tarkastajasta säädetään.

Valtuutetun tarkastajan on tarkastusta suorittaessaan kiinnitettävä huomiota siihen, että taimiaineiston toimittaja voi esittää tarkastajalle omat näkemyksensä äidinkielellään suomeksi, ruotsiksi tai saameksi. Jos taimiaineiston toimittaja ei osaa kielilain (148/1922) mukaan käytettävää kieltä, tarkastajan on huolehdittava siitä, että tarkastus toimitetaan huolehtimalla hallintomenettelylain 22 §:n mukaisesti tarvittavasta tulkitsemisesta tai kääntämisestä.

8 §

Tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisilla ja valtuutetuilla tarkastajilla on oikeus valvontaa varten tarkastaa taimiaineistoa, viljelmiä, viljelypaikkoja, taimiaineiston tuotanto- ja pakkaustiloja, varastointi- ja myyntipaikkoja sekä kuljetusvälineitä ja taimiaineiston toimittajan kirjainpitoa sekä ottaa maksutta tarpeellisia näytteitä taimiaineistosta. Kotirauhan piirissä tarkastus tai näytteenotto saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä jonkun syyllistyneen tässä laissa rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Valvontaviranomaisilla ja valtuutetuilla tarkastajilla on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua tarkastusta ja valvontaa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat taimiaineiston toimittajalta.

Poliisi-, tull- ja paloviranomaiset ovat velvollisia tämän lain mukaisten valvontaviranomaisten pyynnöstä antamaan valvontaviranomaisille virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten tehtävien suorittamisessa.

9 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tässä laissa säädettyä tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön liike- tai ammattisalaisuudesta tai taloudellisesta asemasta luovuttaa syyttäjä- ja poliisiviranomaiselle pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettua rikoksen selvittämiseksi sekä tämän lain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitetuille viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten.

9 a §

Valvonnan tulosten julkaiseminen

Kasvintuotannon tarkastuskeskus julkaisee valvonnan tulokset. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valvonnan tulosten julkaisemisesta.

4 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

10 §

Kielto

Valvontaviranomainen voi kieltää Euroopan talousalueelta peräisin olevan taimiaineiston erän markkinoinnin sekä Euroopan

talousalueen ulkopuolisesta valtiosta peräisin olevan erän markkinoinnin tai maahantuonnin, jos taimiaineisto, sen pakkaaminen tai sitä koskevat merkinnät eivät täytä niille tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä asetettuja vaatimuksia.

11 §

Hävittämisen ja maastavientimääräys

Jos taimiaineiston markkinointi tai maahantuonti on kielletty, valvontaviranomainen voi määrätä taimiaineiston vietäväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

12 §

Rekisteristä poistaminen

Jos tarkastuksessa todetaan, ettei taimiaineiston toimittaja noudata tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä, työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee antaa asianomaiselle huomautus sekä tarvittaessa ilmoittaa määräaika, jonka kuluessa toiminnassa havaitut virheellisyys on korjattava.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tulee poistaa rekisteristä taimiaineiston toimittaja, joka ei huomautuksesta huolimatta korjaa toiminnassa havaittuja virheellisyyksiä.

14 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) markkinointia varten tuottaa, markkinoi, varastoi tai maahantuo taimiaineistoa ilman 3 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä ja rekisteröintiä,

2) markkinointia varten tuottaa, markkinoi, maahantuo tai vie Euroopan talousalueelle taimiaineistoa, joka ei täytä tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä taimiai-

neistolle asetettuja vaatimuksia, taikka

3) markkinoi taimiaineistoa ilman 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua taimitodistusta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *taimiaineistolain säännösten rikkomisesta* sakkoon. Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

Kasvintuotannon tarkastuskeskus tekee 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettujen viranomaisten puolesta ilmoituksen 1 momentissa tarkoitettua rikkomuksen saattamiseksi syyteharkintaan. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä. Tällöin tarkastuskeskus voi antaa rikkomukseen syyllistyneelle taimiaineiston toimittajalle kirjallisen huomautuksen, jossa häntä kehoitetaan korjaamaan havaitut virheellisyys.

15 §

Maksut, palkkiot ja korvaukset

Tämän lain mukaisista suoritteista voidaan periä valtiolle maksuja siten kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen valtuutamille tarkastajille voidaan suorittaa tarkastuksista palkkiota ja kustannusten korvausta valtion talousarvion rajoissa. Palkkioiden ja korvausten suorittamisesta ja perusteista päättää maa- ja metsätalousministeriö.

16 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun valvontaviranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös päätöksen tehneelle viranomaiselle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta valituslautakunnalle.

Edellä 10 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua päätöstä on noudatettava jo ennen kuin

se on saanut lainvoiman, jollei valitusvi- Tämä laki tulee voimaan päivänä
ranomainen toisin päätä. kuuta .

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2000

